

สมรรถนะความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำกับการบริหารงานวิชาการ
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
กรณีการ เปอะปุ่นสุข

THE RELATIONSHIP BETWEEN LEADERSHIP AND ACADEMIC CAPACITY
OF SCHOOL UNDER THE ANGTHONG PRIMARY
EDUCATIONAL OFFICE AREA
KANNIKA PUAPUNSUK

Received: July 02, 2019

Revised: September 30, 2019

Accepted: October 30, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาแบบภาวะผู้นำการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง 2) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารและครูผู้สอนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ใน 7 อำเภอ จำนวน 194 คน ตามสัดส่วนประชากรในแต่ละอำเภอ โดยการเทียบสัดส่วนและใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.35$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แบบผู้นำทางการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.40$) รองลงมาคือ แบบนักปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.38$) แบบยึดหลักธรรม ($\bar{x} = 4.33$) แบบผู้นำชุมชนด้านคุณธรรม ($\bar{x} = 4.32$) และแบบใช้ประโยชน์จากโอกาส อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.31$) ตามลำดับ 2) ผลการศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.30$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.32$) รองลงมา คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการวัดผลประเมินผล เทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.31$) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.30$)

และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.23$) และ 3) ผลความสัมพันธ์ระหว่างแบบ
ภาวะผู้นำกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอ่างทอง โดยรวมมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.64 ระดับปานกลาง อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: แบบภาวะผู้นำของผู้บริหาร, การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร, สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the relationship between leadership and academic capacity of school under the Angthong Primary Educational Office Area; 2) to study the academic capacity of the schools under the Angthong Primary Educational Office Area and; 3) to study the relationship between the leadership of school administrators and the academic capacity of the schools under the Angthong Primary Educational Office Area. The population employed are school administer and teachers, under the jurisdiction of the Angthong Primary Educational Office Area. The samples of 194 were stratified from 7 districts by simple random sampling. The instrument used for gathering data was five rating-scale questionnaires. With confidence equal to 0.94. The statistical tools being employed consist of frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson correlation coefficient.

The findings of the research indicated that; 1) On the whole, the leadership of school administrators of the school under the Angthong Primary Educational Office Area seemed to be at the high level ($\bar{x} = 4.35$). When each side was considered that had arithmetic means with descending order, it was found that teaching behavior was at the high level ($\bar{x} = 4.40$); that is, practitioner ($\bar{x} = 4.38$), admire to the principle ($\bar{x} = 4.33$), moral community leader ($\bar{x} = 4.32$), and take advantage of opportunity ($\bar{x} = 4.31$). 2) Study of Academic Administration of School Administrators. The overall level (= 4.30), considering each aspect with the highest average research is to improve the quality of education and develop innovative media and educational technology at a high level ($\bar{x} = 4.32$). Next, the curriculum and evaluation transfer grade at a high level ($\bar{x} = 4.31$), the development of learning resources was at a high level ($\bar{x} = 4.30$) and the development of the learning process was at a high level ($\bar{x} = 4.23$). 3) The relationship between the leadership of school administrators and the academic capacity of the schools under the Angthong Primary Educational Office Area. Overall, the correlation coefficient (r) = 0.64 at moderate level. The statistical significance level 01.

Keywords: Leadership of school administrator, Academic capacity of school administrator, Primary Educational Office Area

ความเป็นมาและความสำคัญ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มีเจตนารมณ์จะปฏิรูปการศึกษา โดยกำหนดแนวทางในการพัฒนาข้าราชการครู ตามมาตรา 52 สรุปได้ว่า ให้กระทรวงศึกษาธิการ ส่งเสริมระบบการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่ผลิตครู พัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมรวมทั้งในมาตรา 53 ได้กำหนดให้องค์กรวิชาชีพครูและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาภายใต้การบริหารของสภาวิชาชีพออกใบเบิกถอนและใบประกอบใบอนุญาตวิชาชีพและกำกับ ดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ รวมทั้งด้านการพัฒนาวิชาชีพโดยในการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ รวมทั้งด้านการพัฒนาวิชาชีพ โดยในการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษามีเป้าหมายที่จะพัฒนาวิชาชีพครูให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการพัฒนางานอาชีพของตนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาของคณะกรรมการอำนวยการปฏิรูปการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2554, น.19) ซึ่งการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาครูและข้าราชการครูดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาสถานศึกษาและครู (กัลยาณี พรหมทอง, 2546, น.3) ผู้บริหารจึงต้องมีภาวะความเป็นผู้นำและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงในทางที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ ภาวะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จสูงในสถานภาพที่มีข้อจำกัดต่าง ๆ ได้เป็นผู้สร้างแรงจูงใจให้กับผู้ตามอย่างมีประสิทธิภาพ ดึงความสามารถที่แตกต่างของบุคคลนำออกมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ตามเกิดแรงบันดาลใจและปัญญา ทำให้ผู้ตามมองตนเองและกระบวนทัศน์ใหม่ พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานและผู้ตามไปสู่ความสามารถที่สูงขึ้นและมีศักยภาพมากขึ้น ผู้นำจะชักนำผู้ร่วมงานและผู้ตามให้มองไกลเกินกว่าความสนใจของตนเองไปสู่อุดมการณ์ที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์การบรรลุผลการแห่งตนและความเป็นอยู่ที่ดีของตนเองและผู้อื่น รวมทั้งองค์กรและสังคม (ธวัช บุญยณณ, 2550, น.3)

จากรายงานประจำปีของสถานศึกษาพบว่าผลสอบ O-NET , NT ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองมีผลการประเมินต่ำกว่าเกณฑ์ระดับชาติ ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการขาดภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน จึงส่งผลกระทบต่อคุณภาพของการศึกษา โดยรวม เช่น ผู้บริหารสถานศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจ พร้อม ครูไม่ให้ความเคารพ และผู้บริหารสั่งการครูไม่ได้เท่าที่ควร จึงส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของนักเรียนโดยตรง และยังพบปัญหาอีกบางประการคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ได้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารเป็นระยะเวลานานหลายปี จึงมักจะบริหารงานด้วยระบบการบริหารงานแบบเดิม ๆ ตามความคุ้นเคยไม่ค่อยยอมรับฟังความคิดเห็นใหม่ ๆ และมีความเข้าใจในสภาวะการณ์ด้านการศึกษาในปัจจุบันยังน้อยไป (อดิถัน กือชา, 2555 : 3) ปัญหาเหล่านี้อาจจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในการพัฒนาด้านการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐานและอ้างอิงจากงานวิจัยของซอพี ราเชะ (2560) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอทุ่งยางแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า

ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอทุ่งยางแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ปัญหาเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอทุ่งยางแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ได้แก่ 1) ผู้บริหารไม่ค่อยเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมงานของชุมชน และก็ไม่เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมกับโรงเรียน 2) ผู้บริหารจะรับนโยบายจากส่วนกลางเพียงอย่างเดียวไม่มีวิธีการดำเนินงานเป็นของตนเอง และผู้บริหารไม่สามารถแก้ไขปัญหาคือความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างบุคลากรได้ และ 3) ผู้บริหารขาดการปฏิสัมพันธ์กับครู และชุมชน จึงได้นำมาศึกษาเพิ่มเติมเพื่อหาแบบภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อการบริหารสถานศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแบบภาวะผู้นำการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
2. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

สมมติฐานการวิจัย

แบบภาวะผู้นำกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีความสัมพันธ์กันทางบวก อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ขอบเขตการวิจัย

ด้านเนื้อหา

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแบบภาวะผู้นำ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ
3. ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ คือ แบบภาวะผู้นำ 5 แบบ ได้แก่ แบบใช้ประโยชน์จากโอกาส แบบนักปฏิวัติ แบบผู้นำทางการสอน แบบผู้นำชุมชนด้านคุณธรรม และแบบยึดหลักจริยธรรม

ตัวแปรตาม คือ การบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ด้านระยะเวลา

ช่วงเวลาในการทำวิจัย กันยายน 2561 (30 วัน)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระ(Independent Variables)

แบบภาวะผู้นำ
1. แบบใช้ประโยชน์จากโอกาส
2. แบบนักปฏิบัติ
3. แบบผู้นำทางการสอน
4. แบบผู้นำชุมชนด้านคุณธรรม
5. แบบยึดหลักจริยธรรม

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

การบริหารงานวิชาการ
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอน ผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ทางการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นผู้บริหาร จำนวน 103 คน และครูผู้สอน จำนวน 968 คน รวมทั้งสิ้น 1,071 คน จากสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหาร จำนวน 19 คน และครูผู้สอน จำนวน 175 คน รวมทั้งสิ้น 194 คน จากสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) ตามสัดส่วนประชากรในแต่ละศูนย์ โดยการเทียบสัดส่วนและใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก

เครื่องมือวิจัย

เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) จำนวน 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง และศูนย์การศึกษาพิเศษ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 5 แบบ คือ แบบใช้ประโยชน์จากโอกาส แบบนักปฏิบัติ แบบผู้นำทางการสอน แบบผู้นำชุมชนด้านคุณธรรม และแบบยึดหลักจริยธรรม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 6 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมด้วยตนเอง โดยติดต่อประสานกับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนำหนังสือขอความอนุเคราะห์และแบบสอบถาม ไปให้กับผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา ทั้ง 7 อำเภอ พร้อมรับคืนกลับมาภายใน 30 วัน แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำไปประมวลผล เพื่อหาค่าสถิติและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่งและศูนย์การศึกษาพิเศษ โดยหาความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. วิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient) โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ (r)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามระดับของแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม

แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	ระดับพฤติกรรมการบริหารงาน			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1 แบบใช้ประโยชน์จากโอกาส (X_1)	4.31	0.70	มาก	5
2 แบบนักปฏิบัติ (X_2)	4.38	0.66	มาก	2
3 แบบผู้นำทางการสอน (X_3)	4.40	0.65	มาก	1
4 แบบผู้นำชุมชนด้านคุณธรรม (X_4)	4.32	0.63	มาก	4
5 แบบยึดหลักธรรม (X_5)	4.33	0.62	มาก	3
รวม	4.35	0.65	มาก	

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม

การบริหารงานวิชาการ (Y)	ระดับการปฏิบัติงาน			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (Y_1)	4.31	0.60	มาก	3
2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (Y_2)	4.23	0.66	มาก	6
3 การวัดผลประเมินผล เทียบโอนผลการเรียน (Y_3)	4.31	0.64	มาก	4
4 การวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Y_4)	4.32	0.59	มาก	1
5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (Y_5)	4.32	0.58	มาก	2
6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (Y_6)	4.30	0.57	มาก	5
รวม	4.30	0.61	มาก	

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยรวม

แบบภาวะผู้นำ (X)	การบริหารงานวิชาการ					
	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล	การวิจัย	การพัฒนาสื่อนวัตกรรม	การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
	(Y_1)	(Y_2)	(Y_3)	(Y_4)	(Y_5)	(Y_6)
1. แบบใช้ประโยชน์จากโอกาส (X_1)	0.50**	0.65**	0.63**	0.01	0.01	-0.35
2. แบบนักปฏิบัติ (X_2)	0.58**	0.64**	0.61**	0.10	0.05	0.01
3. แบบผู้นำทางการสอน (X_3)	0.61**	0.61**	0.58**	0.15*	0.04	-0.05
4. แบบผู้นำชุมชนด้านคุณธรรม (X_4)	0.66**	0.64**	0.65**	-0.04	0.05	-0.04
4. แบบยึดหลักจริยธรรม (X_4)	0.72**	0.68**	0.67**	0.05	0.01	0.03
รวม	0.61**	0.64**	0.63**	0.05	0.03	-0.08

** $P < .01$

สรุปผลการวิจัย

1. แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แบบผู้นำทางการสอน อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ แบบนักปฏิบัติ แบบยึดหลักธรรม แบบผู้นำชุมชนด้านคุณธรรม และแบบใช้ประโยชน์จากโอกาส อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ
2. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา รองลงมา คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดผลประเมินผล เทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ตามลำดับ
3. ความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง พบว่า คือ แบบผู้นำชุมชนด้านคุณธรรม กับ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันสูงสุด ระดับปานกลาง รองลงมาคือ คือ แบบผู้นำชุมชนด้านคุณธรรม กับ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ แบบผู้นำชุมชนด้านคุณธรรม กับ การวัดผลประเมินผล แบบผู้นำทางการสอน กับ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แบบผู้นำทางการสอน กับ การวัดผลประเมินผล และ แบบใช้ประโยชน์จากโอกาส กับ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

1. แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แบบผู้นำทางการสอน อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารเป็นผู้นำที่มีการยอมรับในอำนาจและยินยอมปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดจากส่วนกลางในการบริหารงานโดยเน้นการเรียนการสอนตามสภาพและบริบทของโรงเรียน กำหนดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบยืดหยุ่นให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้สิ่งที่ตนสนใจหรือแก่นของการเรียนรู้ เน้นทักษะการแก้ปัญหา เพื่อนำไปใช้ในชีวิตการทำงาน มีการประเมินผู้เรียนด้วยวิธีการอื่นนอกเหนือจากผลการเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ คำนิง แก้วอนันต์ (2550, น.100-104) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแบบ พบว่า ทุกแบบอยู่ในระดับมาก อันดับแรกคือ แบบยึดหลักธรรม รองลงมาคือ แบบผู้นำชุมชนด้านคุณธรรม และแบบผู้นำด้านวิชาการ ตามลำดับ

2. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อคุณภาพงานวิชาการและพัฒนาการเรียนการสอน โดยนำผลวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน สร้างความร่วมมือในการทำวิจัยระหว่างบุคลากร ชุมชน องค์กร หน่วยงาน รวมทั้งสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา และประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเผยแพร่ผลงานวิจัยและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนร่วมกับสถานศึกษาอื่น ทั้งนี้สอดคล้องกับมารีน่า สะนิ (2558) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับการ

บริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดยะลา ผลการศึกษาพบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดยะลา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ระดับการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก และอันดับสุดท้าย ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ระดับการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยรวมมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารแสดงภาวะผู้นำที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ให้มีความสอดคล้องกับภารกิจและขอบข่ายของสถานศึกษา ที่มุ่งส่งเสริมในด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ การนิเทศการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของครู ซึ่งทำให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เก่ง ดี และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และมีการบริหารจัดการในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิวิมล สุขทนารักษ์ (2559) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา กับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่าโดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 มีค่าความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำการวิจัยไปใช้

- 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการบริหารที่เน้นทักษะการแก้ปัญหา เพื่อนำไปใช้ในชีวิตการทำงาน
- 1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกระตุ้นให้ผู้เรียนยอมรับวิสัยทัศน์ เพื่อจูงใจให้ปฏิบัติตามเป้าหมาย
- 1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรทำให้เพื่อนร่วมงานไว้วางใจ โดยทุ่มเทความสามารถให้กับงานอย่างเต็มที่
- 1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
- 1.5 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการคิดค้น สร้างสื่อด้วยวิธีการใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการจัดให้มีการนิเทศ การเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ ในสถานศึกษาระดับอาชีวะ

2.2 ควรศึกษาค้นคว้าการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการประสานความร่วมมือในการจัดตั้ง ส่งเสริม พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ร่วมกันในสถานศึกษาระดับอาชีวะ

2.3 ควรศึกษาค้นคว้าการวัดผลประเมินผล เทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาเครื่องมือ วัดผล ประเมินผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้ตามรายวิชาที่สถานศึกษากำหนดในสถานศึกษาระดับ อาชีวะ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2546**. กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2551**. กรุงเทพฯ: องค์การ รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- คำนึ่ง แก้วอนันต์. (2550). **ความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา กับ ประสิทธิภาพของการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน** สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์: การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- ขอพี ราเชะ. (2560). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอทุ่งยางแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.**
- นิลวรรณ วัฒนา. (2556). **การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี. การค้นคว้าอิสระ**ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปิยนันท์ จันทราลักษณ์. (2558). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ปรียาภรณ์ วงศ์อนุตรโรจน์. (2551). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อส่งเสริมกรุงเทพฯ.
- ปัญญา แก้วกียู. (2554). **ชุดฝึกอบรมผู้บริหาร : การบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบการใช้โรงเรียน หรือเขตพื้นที่เป็นฐาน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (สปศ.).
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2552). **จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล**. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). **การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. สงขลา: ศูนย์หนังสือ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

- มารีน่า สะนิ. (2558). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดยะลา. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.**
- ยุพิน คงเพชรศักดิ์. (2558). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.**
- รุจิรี ภูสาระ. (2550). **การพัฒนาหลักสูตร: ตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย.**
- วรารณ จอมทิพย์. (2550). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย: การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏหนองคาย.**
- ศศิวิมล สุขนารักษ์. (2559). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยปทุมธานี.**
- ศิริพร ชาลุมสิง. (2555). **ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการบริหารวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏฉะเชิงเทรา**
- สังัด อุทรานันท์. (2552). **การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.**
- สมนึก ภัททิยธนี. (2551). **การวัดผลการศึกษา. มหาสารคาม: ภาควิชาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.**
- สมिता บุญवास. (2553). **เทคโนโลยีการศึกษา. ธนบุรี: มหาวิทยาลัยธนบุรี.**
- สุมาลี คุณสารวนิช. (2558). **ความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครู สังกัดเทศบาลในจังหวัดชลบุรี. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชลบุรี.**
- อดิฉัน กือชา. (2555). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอทุ่งยางแดง จังหวัดปัตตานี. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.**
- อนุภรณ์ สวนมะม่วง. (2553). **สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.**

- H0y, W.K. & Miskel. (2001). **Educational administration: Theory, Research and Practice.** 6th ed. New York: McGraw-Hill.
- Mc Carthy. (1971). **The role of the secondary school principal in new jersey.** Dissertation Abstracts
- Schulman. (2002). **Management.** New York: John Willey & Sons.
- Ubben et at. (2001). **The principal: Creative Leaderhip for effective schools.** Boston: Allyn & Bacon Englewood Cliffs, New Jerrey: Prince-Hall.

